

## Проблеми перекладознавства

УДК 821.162.1'05(092):811.16'25(477/83//86)

Світлана Сухарева, Ольга Яручик

### Август Бельовський і стилістичні особливості слов'яно-фільського перекладу першої половини ХІХ ст. в Галичині

У статті представлено роль творчості А. Бельовського у формуванні перекладацької спадщини галицьких слов'янофілів першої половини ХІХ ст. Звернено увагу на її зв'язок з усними народними творами різних жанрів – думами, колядками, історичними піснями і баладами. Вказано на стилістичні трансформації оригіналів, особливості їх достосування до польського мовного середовища. Відомо найбільше перекладів Бельовського з української мови, хоча не менш важливими були зразки сербської, чеської, словацької, німецької та російської літератури.

Бельовський вибирав для перекладу твори, у яких найяскравіше виражалася слов'янська самобутність. Завдяки спільному корінню вона об'єднувала декілька народів в єдину спільність – слов'янський світ. До визначних зразків давнини у хорватській культурі письменник зараховував народні пісні, до словацьких здобутків – сонети Яна Коллара, у чеській писемності особливу роль відводив творові «Короледворський рукопис», хоча переклав лише його фрагмент – «Суд Любуші». Серед російської лірики Бельовський виділяв творчість О. Бестужева та А. Подолінського, учня О. Пушкіна. Особливе місце в його перекладацькій діяльності займали зразки української народної творчості, серед яких переважали думи. Про це свідчить збірник «Думи», виданий спільно з Л. Семенським із переспівами давньої української лірики. Найвизначнішим здобутком перекладача стала адаптація «Слова о полку Ігоревім» до польського читача.

У праці проаналізовано переклад «Слова о полку Ігоревім» Бельовського і вказано на його дослівний характер. Не менш важливими були козацькі пісні, зразки різдвяної обрядовості та весняного циклу. Проведено паралелі з перекладами інших авторів і доведено, що існують особливості галицького слов'янофільського перекладу періоду раннього романтизму. До них зараховуємо смислову достовірність, синтаксичну і метричну трансформацію текстів, наголошення на козацькій тематиці, спорідненість з українофільськими ідеями.

**Ключові слова:** слов'янофільські мотиви, літературна група «Зевонія», давньоруські пам'ятки, фольклор, сербські пісні.

---

© Сухарева С., Яручик О., 2020

<https://zenodo.org/badge/DOI/10.5281/zenodo.4247931>

Період Листопадового та Січневого повстань позначився не лише на формуванні патріотичного духу польського народу, а й знайшов свій вияв у літературі, умовно визначеній як творчій спадщині раннього романтизму. Проте це письменство не було однорідним, а репрезентувало калейдоскоп світоглядів, шкіл і стилів, які в роки між повстаннями набули чітких рис ідентифікації. У цьому літературному різноманітті особлива роль належала слов'янофільській тенденції, яку в першій половині XIX ст. з-поміж інших розвивали письменники галицької літературної групи «Зевонія».

Художню спадщину «зевончиків» розглядали такі відомі літературні критики, як А. Вітковська, А. Горячко-Борковська, К. Поклевська, М. Руцинська, М. Яньон та ін., проте слов'янофільські переклади досі залишаються на маргінесі досліджень і критики, оскільки розглянуті лише принагідно. Значний вклад у вирішення цієї проблеми внесла М. Руцинська у монографії «Зевонія. Романтична літературна група» [10]. Із цього приводу слушним є завдання цієї публікації – розглянути особливості перекладів «зевончиків» на тлі загальних тенденцій розвитку літератури ранньоромантичної доби. Основними представниками цього виду письменства були Август Бельовський, Луціан Семенський, Казимеж Вуйціцький. Серед них саме редактору «Зевонії» А. Бельовському відведена першість у формуванні світоглядної системи львівських слов'янофілів на прикладі перекладних творів.

Основним досягненням у перекладацькій царині можемо вважати переклади «Слова о полку Ігоревім», популярність якого в першій половині XIX ст. була не меншою, ніж «Пісень Осіяна». Велись активні дискусії, чи це не фальсифікат, оскільки оригінал твору згорів під час пожежі Москви в 1812 р. Відомі його перекладали німецькою, французькою, чеською та польською мовами. У вступі до перекладу «Слова...» А. Бельовський зазначив: *«Пісня про Ігорів похід, написана в останніх роках XII ст., майже повністю язичницька, хоча Русь, охрещена за часів Володимира Великого, вже близько трьох віків перебувала в християнстві»* [3, с. IV].

Окрім віднайденого у літературній пам'ятці духа старовини, автор відзначив цінність старослов'янської мови, що відображала життя певної спільноти, яку загалом можна окреслити як слов'янську. Зокрема, він писав: *«Потрібно додати і те, що тогочасна Русь, яка в більшості складалася з різних слов'янських народів, мала у своїй мові різні наріччя. Тому деякі перекладачі звинувачують творця цієї пісні у*

*полонізації багатьох слів, а Яків Пожарський, автор її перекладу на російську мову, слушно зауважує, що ключ до розуміння мови цієї пісні потрібно шукати у давньому польському нарідччі, поширеному в околицях Києва, в якому, судячи з усього, ця пісня й була створена» [3, с. IV–V].*

Бельовський, як і інші представники «Зевонії», вибирав для опрацювання ті давньослов'янські пам'ятки, які передавали силу народного духу в боротьбі за свободу і національне визволення. Це було прагнення підняти патріотичний ентузіазм сучасників, які в історії вбачали наставницю на шляху до майбутніх перемог. Так, Л. Семенський, ще один польський перекладач «Слова...», а власне, його фрагменту, в одному з листів до С. Гощинського, 22 вересня 1841 р. так описував свою літературну діяльність одеського періоду: *«Там завдяки впливу деяких росіян я захопився старослов'янською мовою і відразу взявся за переклад Ігорового Слова і створив антологію творів російських поетів, яка залишилася з моїми паперами у Варшаву» [11, с. 168].* Принагідно потрібно зазначити, що цей переклад Семенського був здійснений задовго до створення групи «Зевонія», однак в ньому присутні властиві для львівських слов'янофілів архаїчний та псевдоархаїчний стилі, що викликало значну критику. Саме через це Семенський не продовжив роботи над «Словом...», зупинившись на одному фрагменті.

Зацікавлення давньоруською пам'яткою міг викликати також З. Доленга-Ходаковський, який заохочував до пізнання старослов'янського світу та давньої мови, яка тісно була пов'язана з народністю. Зокрема, дослідник писав: *«Двадцять років довелося боротися нашим, щоб відвоювати втрачену вітчизну; стільки ж зусиль потрібно буде докласти, щоб повернути народність нашій мові. Згирклий іноземний солод вживають без міри. Уже відчувається туга за простою і рідною поживою. Зберімо її ретельно, а час, який владний над усім, може, подарує нам нового Бояна, який, додавши до пригладженої сьогодні мови стародавні конструкції та звороти, стане творцем народної оригінальності» [6, с. 21].* Із цих слів, якими надихалися Бельовський та інші «зевончики», виникає актуальність піднятої ними перекладацької діяльності, яка мала слугувати високим національним і культурним ідеалам.

Продовжуючи народну епіку героїзму, Бельовський перекладав сербські пісні, розпочавши вивчення цього пласта

народної творчості ще перед Листопадним повстанням. Так, перші переклади сербської лірики його авторства побачили світ у «Галичанині» в 1830 р. (дванадцять творів). Через три роки Національний заклад ім. Оссолінських у своєму програмному часописі видав наступні його вісім пісень. Натомість два більші епічні твори Бельовського, перекладені з сербської мови, надруковано в «Літературних Працях» у 1838 р. Ця часова протяжність свідчила не про хвилине захоплення автора модною на той час темою, а про системне опрацювання важливої народної царини, яка мала доповнити загальний слов'янський культурний простір. Окрім цього, у «сербській» тематиці галицькі слов'янофіли вбачали виразні заклики до національного визволення та ідею державного відродження, яка накладалася на потреби тогочасного польського суспільства. Вустами сербського воєводи Марка перекладач звертався до свого оточення, коли писав: «*O Marku – bracie! W naszym carstwie całem Jedna myśl o nas i język jednaki!*» [1, с. 207]. Цій проблемі підпорядкована уся творчість «Зевонії», і не тільки перекладного характеру.

Зі словацької літератури А. Бельовський переклав чотири сонети із збірника «Дочка Слави» Яна Коллара. У статті «Письменництво слов'ян» із цього приводу зауважив: «*Усе більше проглядається тепер органічна цілісність. Із місць та випадків митець може перенестися думкою на береги Дніпра, Вісли чи Волги, викликати різних осіб з історії різних слов'янських племен, щоб показати їхні чесноти чи переступи. Таким чином виповнюється і щораз більше заокруглюється попередньо заледве помітний первісний нарис*» [2, с. 286–287].

У перекладеній поетичній формі творів Коллара він виразив це такими словами:

*Kiedy spomnę, gdzie jest wielkość nasza  
I przy dawnym narodu oogromie  
Zgruchotany kładę złom po złomie,  
Które szatan spsował i rozprasza,  
Gdzie panuje książę, car, król, basza,  
A jak mętna kałuż po poziomie  
Lud się czołga; w żałości i sromie* [2, с. 299].

Таке саме сприйняття Бельовський висловлював щодо чеської культури, центральною частиною програми відродження якої було

звернення до народної старовини. Знаковою стала його рецензія на переклад «Короледворського рукопису», здійснений Л. Семенським та Л. Набеляком. Натомість Бельовський переклав лише уривок цього твору – «Суд Любуші». Окрім цього, поет адаптував з російської мови на польську «Фрагмент з творів Олександра Бестужева» та «Смерть Пері» популярного російського поета А. Подолінського, учня Пушкіна [7, с. 45].

З української мови Бельовський переклав чималу кількість дум та думок, що стало найвизначнішою сторінкою перекладацької діяльності «зевончиків». Значно співзвучні і тематично споріднені з ними були «Історичні пісні» Ю. Дуніна-Борковського. Його спільний із Семенським поетичний том перекладів та парафраз «Думки» становить єдину цілісність, в якій переклади одного автора ні в чому не уступали польським адаптаціям іншого.

Ідейна позиція перекладача перегукувалася з основоположними слов'янофільськими тезами теорії З. Доленги-Ходаковського. У ній широко представлена утопічна ретроспектива слов'янської єдності, яка в майбутньому мала спонукати до створення спільної «Слов'янської імперії» – від Одри до Дніпра і від Чорного моря до Балтійського, що спонукало про поширення міфу про Польщу від моря до моря [10, с. 107].

У світлі цієї світоглядної концепції розвивалася перекладна творчість А. Бельовського та його соратників по перу. Численні переспіви та дослівні інтерпретації фольклорних джерел та відомих літературних пам'яток спонукали до опрацювання теорії перекладу, яку в львівському середовищі того часу започаткував В. Хлендовський у статті «Про переклад» [5, с. 209–212]. Дослідник закликав до збереження оригінального авторського стилю, дослівної інтерпретації творів, збереження їх структурної та смислової цінності. Таким чином, польські слов'янофіли під впливом Гердера відкинули французьку безцеремонність у переробці першотексту, дотримуючись чітко визначених лінгвістичних та стилістичних засад. Для цього їм знадобилося поглиблене вивчення слов'янських мов та повного доробку певного автора чи фольклорного жанру, прагнення збереження якнайтіснішого зв'язку між перекладачем та автором оригіналу тощо. На основі праці Хлендовського Бельовський у згаданій рецензії перекладу «Короледворського рукопису» сформулював правила доброго тлумачення оригіналу, до

яких, перш за все, зарахував збереження головної думки твору. Виходячи із цього принципу, він надав маргінальну роль формальному аспекту, оскільки не завжди відтворення оригінальної ритміки твору може допомогти у передачі його ідейного навантаження. Тому Бельовський розкритикував свого колегу по перу за *«недоречне бажання дотримуватися мір»* [9, с. 287], у чому і сам допускав значну довільність.

Так, бачимо це у «Слові о полку Ігоревім», яке Бельовський переклав прозою та віршем (1833 р.), адаптувавши до польського середовища повну версію найпопулярнішої київської літературної пам'ятки. У прозовій версії автор перекладу шукав не стільки польські смислові відповідники, як співзвучні польські твори, які мали виконувати роль архаїзмів. Унаслідок цього виникали псевдоархаїзми, які по суті були псевдорутенізмами. Кальки із давньоруської мови, пошук ідентичного звучання слів, які мали виконувати функцію кресової (пограничної) лексики, адаптований до польського тексту руський синтаксис – усе це мало зберігати специфіку пам'ятки [7, с. 55], Таким чином слов'янофіли успішно реалізували затвержені в теорії принципи відповідності оригіналові.

Потрібно відзначити, що вищеназвані риси у поетичній версії перекладу «Слова...» майже відсутні. Її творець дуже тонко відчув стиль оригіналу і особливості народних стилістичних інтерпретацій. Виняток становлять хіба що кальки і архаїзація синтаксичних конструкцій, які стали елементами тодішньої новомови, основаної на історичному матеріалі.

Принагідно варто додати, що в 1840 р. Бельовський повторно звернувся до «Слова...», опублікувавши його поправлену версію, в основу якої покладено російські переклади, які виконували для автора роль посередників. Переклад давньоруської пам'ятки здебільшого отримав позитивні оцінки, про що свідчили рецензії К. Вуйціцького, М. Грабовського, Б.-Ю. Залеського та ін., проте К. Слотвінський виступив із гострою критикою польського варіанту пісні про Ігорів похід, ретельно перерахувавши всі сумнівні місця та кальки. Попри таку неоднозначність думок, усі критики одностайно визнавали непересічність перекладів Бельовського і їхній високий рівень.

Не менше захоплення викликали перекладені польською мовою сербські пісні. Частина цих творів вже була на той час адаптована до німецької мови, що давало можливість співставляти текст оригіналу та його перекладів. Однак із форми та стилю польських перекладів виникає, що вони були здійснені на основі оригіналів, а не їхніх відповідників в інших мовах. Бельовський опрацював значну кількість сербських поезій, що свідчило про його захоплення текстами цієї національної літератури. Роботи вирізняються високим рівнем поетичності та надмірною стилізацією.

Переклади українських народних дум стали найбільшим здобутком письменника в області трансляторики. Вони свідчили про тісний зв'язок поміж слов'янськими ідеями поляків та галицьким українофільством. Попри цю толерантність представників «Зевонії», в їхніх працях подекуди зустрічаються націоналістичні елементи відносно України, на чому наголошувала М. Яньон [8, с. 90].

Бельовський, попри чітке збереження народного сюжету, відійшов від довільної будови українських дум та думок, скоротивши рядки їхніх строф і здебільшого використавши простіший тип римування, характерний для польської сентиментальної лірики та балад. Тож певною мірою маємо справу не так із перекладами дум на польську мову, як із їхніми парафразами та переспівами, що зрештою в епоху діяльності галицьких слов'янофілів було типовою, спільною рисою усього письменницького кола.

Так, у думі «Втеча» автор перекладу зосередив увагу на психологічності та настрої твору, в якому зображено втечу трьох братів з турецького полону. Драматизм подій переданий за допомогою внутрішніх портретів кожного з персонажів, серед яких лише наймолодшому братові надані позитивні характеристики. У тексті помітні рядки різної довжини, мішане граматичне римування, епічний тип розвитку сюжету. Жорстокий найстарший брат спонукає середнього, слабохарактерного, залишити помирати їхнього наймолодшого брата посеред степу, віддавши його на поталу ворогів, які переслідують їх у погоні [7, с. 69]. У народній версії думи події розвиваються в такому самому порядку, проте іншою є структура строф. Постійна зміна ритму передає трагізм ситуації, а синтаксична пауза домінує над метричною. У перекладі «Втеча» Бельовського рідко з'являються властиві для народного стилю

повтори, що впливає на відмінність інтонаційної лінії твору. Етапи розвитку подій передані у нього радше штрихами, аніж повними описами, а епічний характер думи поступово переростає в моралізаторський. Такі самі трансформації простежуємо в інших перекладених думках Бельовського: «Побоїще», «Сава» та ін. У них на перший план винесена козацька тематика, проте понад історичними елементами возносяться ліризм та психологізм, що й допускало певну трансформацію форми оригіналу.

Сучасники Бельовського, вносячи певні зміни у зразки народної творчості, трактували їх оригінали, таким чином надаючи слов'янофільській літературі наслідувального характеру. Дослідникам сьогодні важко провести межу поміж їхніми перекладами та власними творами. Більшою довільністю характеризувалися авторські думки, які лише частково відтворювали фольклорні оригінали. У таких творах, як «Три бранки», «Запродана», «Сон», «Сум», «Тризілля», «Рекрутська», «Чайка», Бельовський значно наблизився до жанру романтичної балади, майже повністю зберігаючи почерпнуті з народної творчості сюжети.

Окремою сторінкою творчості Бельовського стали перекладені на польську мову давні українські колядки та щедрівки. При ретельному зіставленні новотворів із оригіналами можна дійти до висновку, що джерелом натхнення для письменника стали народні тексти, зібрані І. Вагилевичем та опубліковані в «Русалці Дністровій» [7, с. 116]. Деякі з них міг записати під час фольклорної експедиції і сам Бельовський, який разом з Л. Набеляком у 1839 р. подорожував по Підгір'ї, збираючи зразки усної народної творчості. Автор польськомовних колядних пісень зазначив це у «Спогадах із подорожі по країні» в 1846 р. [4, с. 3].

Переклади колядок виникнули у пізній період творчості Бельовського, про що, окрім біографічних фактів, свідчать зрілість творчої манери письменника і відсутність цих творів у всіх томах «Зевонії». Маємо справу із так званими довільними перекладами та парафразами. Унікальністю перекладів стало передусім те, що автор був чи не єдиним, хто адаптував до польського середовища зразки українських новорічних щедрвань або «руських світських колядок», як визначила їх А. Горячко-Борковська [7, с. 117–119].



Із семи відомих щедрівок Бельовського чотири – «Похід», «Рада», «Невільник» і «Добровольці» – присвячені козацькій тематиці, що було особливістю галицької різдвяної обрядовості і рідко зустрічалось в інших регіонах. Три інших твори («Три труби», «Повернення» і «Побудова церкви») мають родинно-побутовий характер. Окрім цього, колядка «Три труби» зберегла елементи пастирських пісень. Найбільш віддалені від оригіналів твори «Повернення» і «Невільник», де дуже чітко простежується тенденція до парафразування і авторських трансформацій.

З огляду на відповідність змісту, щедрівки Бельовського відносимо до майже дослівних версифікацій народного матеріалу. Зміни виявляються лише на стилістичному рівні і свідчать про мінімальне літературне опрацювання першоджерел. У польських версіях текстів відсутній синтаксичний і семантичний паралелізм, натомість застосовано зіставлення образів явищ природи, використано традиційний потрійний сюжет. Здебільшого це щедрівки, присвячені господареві чи молодому хлопцеві.

Доповненням до перекладів народної та старослов'янської лірики у Бельовського стали його поетичні експерименти з текстами німецьких романтиків, які логічно доповнювали простір слов'янофільського письменства першої половини ХІХ ст. Вони не відзначаються індивідуальністю і свідчать про загальне захоплення романтичними ідеями на хвилі доби.

Відтак, можемо підсумувати, що переклади становлять основний фонд творчого спадку А. Бельовського, одного з найвизначніших галицьких слов'янофілів. До нього належать переклади давньоруських пам'яток, сербських пісень, чеської, німецької, російської та словацької лірики. У цьому різноманітті у якісному та кількісному плані виділяються українські думи та думки, зразки давньоукраїнських щедрувань, історичні та патріотичні пісні. Стилістика цих творів глибоко індивідуальна, достеменно передано зміст першоджерел, звернено увагу на романтичні та сентиментальні нашарування.

Перекладацька діяльність редактора «Зевонії» співзвучна із трансляторськими спробами інших слов'янофілів, відповідає вимогам його часу, свідчить про зануреність літераторів у слов'янську старовину та усну народну творчість, романтичну літературу слов'янського та західного світу. У цьому ключі в

перспективі необхідно досліджувати кожен із жанрових різновидів перекладацької спадщини Бельовського та інших письменників його літературного кола.

### *Literatura*

1. Bielowski A. Marko i Luty-Bogdan // *Prace Literackie*. T. 1. S. 207.
2. Bielowski A. Piśmiennictwo Sławian // *Ziewonia*. 1839. S. 286–287, 299.
3. Bielowski A. Przedmowa // *Wyprawa Igora na Połowców*. Lwów, 1833. S. IV.
4. Bielowski A. Przypomnienia z podróży po kraju // *Dziennik Mód Paryskich*. 1846. Nr 1. S. 3–4.
5. Chłędowski W. O tłumaczeniu // *Rozmaitości*. 1837. S. 209–212.
6. Dołęga-Chodakowski Z. O Słowiańszczyźnie przed chrześcijaństwem. Warszawa, 1967. 454 s.
7. Goriaczko-Borkowska A. Twórczość poetycka Augusta Bielowskiego. Wrocław, 1965. 188 s.
8. Janion M. Lucjan Siemieński. Poeta romantyczny. Warszawa, 1955. 314 s.
9. Płaza J. Królodworski rękopis // *Tygodnik Literacki*. 1838. Nr 18. T. II. S. 371–372.
10. Ruszczyńska M. Ziewonia: romantyczna grupa literacka. Zielona Góra, 2002. 224 s.
11. Siemieński L. Listy do różnych adresatów z lat 1827–1843 // *Archiwum Literackie*. 1977. Nr 21. S. 1–384.

### *References*

1. Bielowski A. *Marko i Luty-Bogdan* [Marco and Luty-Bogdan]. In: *Prace Literackie* [Literary Works]. 1838. V. 1. P. 207 (in Polish).
2. Bielowski A. *Piśmiennictwo Sławian* [Literature of the Slavs]. In: *Ziewonia* [Ziewonia]. 1839. P. 286–287, 299.
3. Bielowski A. *Przedmowa* [Introduction]. In: *Wyprawa Igora na Połowców* [Igor's expedition to the Polovtsy]. Lviv, 1833. P. IV (in Polish).
4. Bielowski A. *Przypomnienia z podróży po kraju* [Country Travel Reminders]. In: *Dziennik Mód Paryskich* [Journal of Parisian Fads]. 1846. No 1. P. 3–4.
5. Chłędowski W. *O tłumaczeniu* [About translation]. In: *Rozmaitości* [Variety]. 1837. P. 209–212 (in Polish).
6. Dołęga-Chodakowski Z. *O Słowiańszczyźnie przed chrześcijaństwem* [On the Slavic language before Christianity]. Warsaw, 1967. 454 p. (in Polish).
7. Goriaczko-Borkowska A. *Twórczość poetycka Augusta Bielowskiego* [The poetry of August Bielowski]. Wrocław, 1965. 188 p. (in Polish).
8. Janion M. *Lucjan Siemieński. Poeta romantyczny* [Lucjan Siemieński. Romantic Poet]. Warsaw, 1955. 314 p. (in Polish).
9. Płaza J. *Królodworski rękopis* [Manuscript from the Royal Court]. In: *Tygodnik Literacki* [Literary Weekly]. 1838. No 18. V. II. P. 371–372 (in Polish).

10. Ruszczyńska M. *Ziewonia: romantyczna grupa literacka* [Ziewonia: romantic literary group]. Zielona Góra, 2002. 224 p. (in Polish).
11. Siemieński L. *Listy do różnych adresatów z lat 1827–1843* [Letters to various addressees from 1827–1843]. In: *Archiwum Literackie* [Literary Archive]. 1977. No 21. P. 1–384 (in Polish).

**Svitlana Sukhareva, Olga Yaruchyk. August Belovsky and features of Slavophile translation of the first half of the XIX century in Galicia.** The article presents the role of A. Belovsky's work in the formation of the translation heritage of Galician Slavophiles of the first half of the XIX century. Attention is drawn to its connection with oral folk works of various genres – thoughts, carols, historical songs and ballads. The stylistic transformations of the originals, the peculiarities of their adaptation to the Polish language environment are pointed out. Most of Belovsky's translations from the Ukrainian language are known, although examples of Serbian, Czech, Slovak, German, and Russian literature were equally important.

Belovsky chose for the translation works in which the Slavic identity was most vividly expressed. Due to its common roots, it united several peoples into a single community – the Slavic world. Among the outstanding examples of antiquity in Croatian culture, the writer included folk songs, Slovak achievements included sonnets by Jan Kollar, in Czech writing a special role was given to the work “Royal Manuscript”, although he translated only a fragment – “Court of Lyubushi”.

Among Russian lyric poetry, Belovsky singled out the work of O. Bestuzhev and A. Podolinsky, a student of O. Pushkin. A special place in his translation work was occupied by samples of Ukrainian folk art, among which Dumas predominated. This is evidenced by the collection “Duma”, published jointly with L. Semensky with renditions of ancient Ukrainian lyrics. The most significant achievement of the translator was the adaptation of “Words about Igor's Regiment” to the Polish reader.

The paper analyzes the translation of Belovsky's “Words about Igor's Regiment” and points to its literal character. No less important were the Cossack songs, examples of Christmas rituals and the spring cycle.

Parallels have been made with the translations by other authors and it has been proved that there are peculiarities of the Galician Slavophile translation of the period of early Romanticism. These include semantic authenticity, syntactic and metric transformation of texts, emphasis on Cossack themes, and affinity with Ukrainophile ideas.

**Key words:** Slavophile motifs, “Zevonia” literary group, ancient Russian monuments, folklore, Serbian songs.

---

Сухарева Світлана Володимирівна – доктор філологічних наук, професор кафедри іноземних мов та перекладу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки; *ORCID iD*: 0000-0001-5039-582X; svitlanasuhareva@gmail.com

Яручик Ольга Борисівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янської філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки; *ORCID iD*: 0000-0002-5194-1105; ola2180@gmail.com